

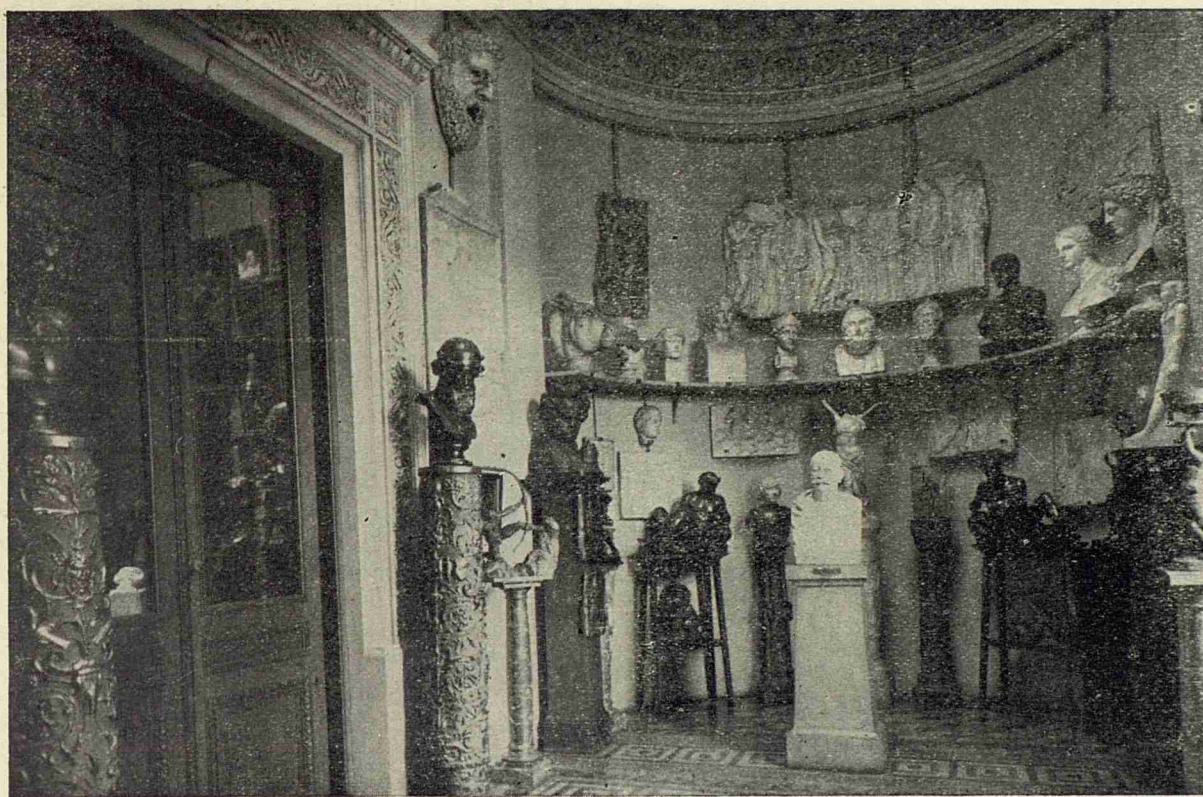
Antoine Bourdelle

Bustul D-lui A. Simu

MUZEUL SIMU

E munca și roada unui singur om, *Anastase Simu*. Astăzi își vede opera în întregime, o operă fericită. E omul, care privind ceea ce a făcut, își poate zice: „E bine și dacă ași trăi dela început, acelaș lucru l'aș face“ Un caz rar. Mai avem oameni mari, operele lor asvârle fum și urlete spre cer, în uzinele lor se sfarmă atâtea sănătăți, se macină atâtea idealuri. Contrastul e prea mare, să ne întoarcem la muzeu.

În fiecare Duminică se deschid porțile muzeului și intră oamenii cu povara săptămânii, umiliți în lupta pentru pâine. E singurul loc pentru ei, unde și sufletul lor se încarcă cu câteva raze ale creației omenesti, unde ochii lor recapătă lucire. Pentru plastici *Muzeul Simu*, e o cetate și toți știm de câte-ori ne-am retras între zidurile ei.

Muzeul Simu

Interior

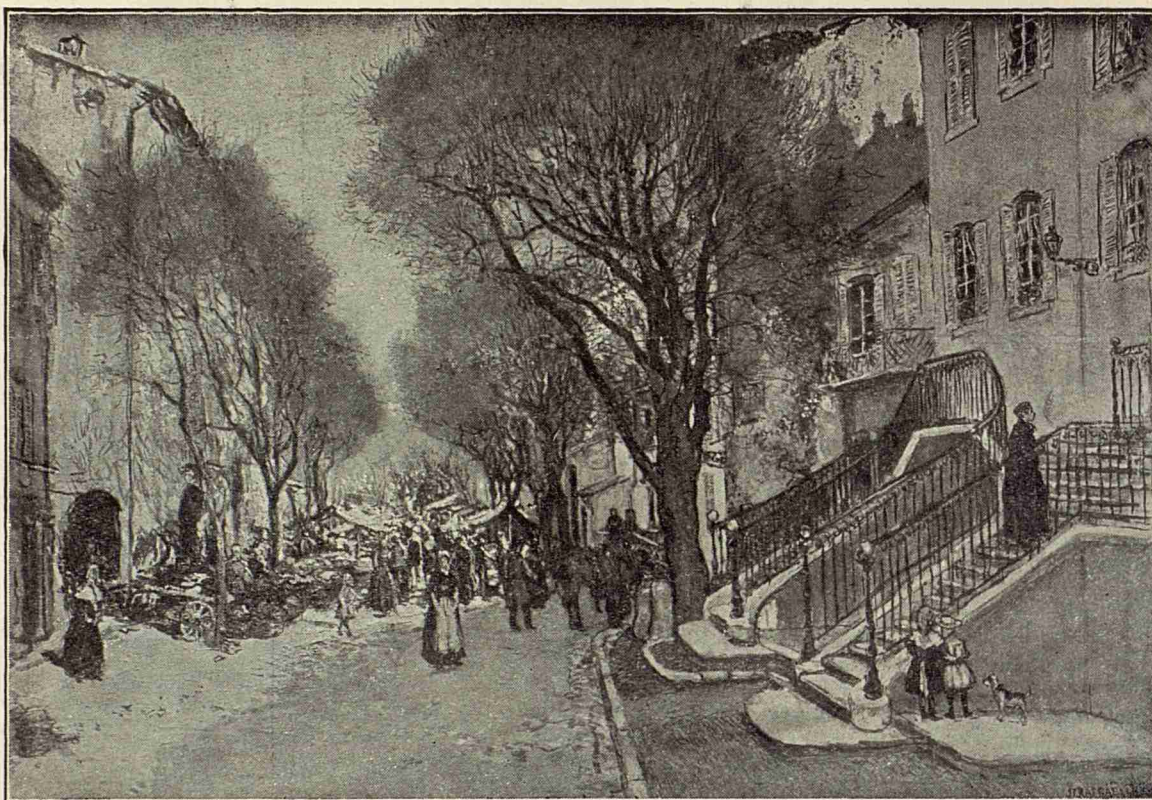
Sala I

Singur în liniștea muzeului.

Mă înconjoară o mulțime de sculpturi, depe pereți mă urmăresc priviri, sunt captivii muzeului.

În sala I la intrare sus pe perete o inscripție: „Nu numai pentru noi, dar și pentru alții“ Deodată înțeleg de ce D-l Simu, acest îndrăgostit de frumos a făcut muzeul. Îl privesc lung, e alături de mine, tăiat în marmură. E poate cel mai bun bust al sculptorului francez, Antoine Bourdelle. Un realizm legat de-o respirație largă și monumentală. Marmora însăși, are o patină caldă și intimă.

Toți sculptorii pe cari-îi iubesc, s'au adunat în juru-mi. Bătrânul Michel-Anghelo, îmi arată masca lui Christ (70) depe „Pieta“ din Sf. Petru. Un cap, care doarme, probabil are un vis plăcut; bunătatea-i inundă fața. Lângă el stă elevul lui, Benvenuto Cellini, e robust și cinic. Îmi întinde mâna pătată de sânge. Sângele țâșnește din capul meduzei tăiat de Perseu (72). E groaznic și frumos. Mă impresionează puritatea formei, curățenia,

I. F. Raffaelli

Antibes

construcției, siguranța de meserie. E mai sculptor ca Michel-Anghelo, e însă inferior ca suflet.

Pe un raft stă un cap larg tratat, capul Diane de Jean Goujon (76). Restul îl văd din Luvru. E cea mai frumoasă creație a sculpturii medievale franceze. Perfectă și curată ca stil, nobilă ca sentiment cu finețe de execuție, cum nu mai găsim decât la originalele elene. — Intr'un curat realizm se prezintă Donatello cu Nicolo Da Uzzano (51). E realizmul pur, cu ageritatea scribului egiptean. — Torsul de femeie (11) ne vorbește de convenționalism și etichetă, de măiestrie în cioplitul granitului. Multă fineță. Dealtfel o lucrare de serie a geniului egiptean.

Victoria de Samotrace (14) cam din anul 300 î. n. de Chr. e pe lângă Hermes de Praxiteles, cel mai frumos original elen. Nu îndrăznesc să vorsească de ea în acest mic spațiu.

Trec în sala II-a a măestrilor români. Aici mă simt acasă. Il rog pe Luchian să-mi vorbească. Ne privim... nu răspunde! Stă cu capul sprijinit în mână, e profund suferind. În catalog scrie: „Cap de cobzar bătrân (161).

În schimb la „Anemone“ (164) o bucurie de viață a marelui nostru colorist în roșul purificat de foc. — La locul D-lui Petrașcu, găsesc un afiș: „Se zice că e la expoziția D-sale“. — Theodor Pallady îmi arată un nud de femei pe un fotoliu. O simfonie de discrete și totuși foarte colorate game. — Mă atrage o pictură e „Marginea de oraș“ (din Constanța) de Marius Bunescu. O pânză numai din culori calde cu preocupări pur de culoare, o rară viziune de ansamblu, e un rafinament desăvârșit a măturilor japoneze. Și autoportretul în verde, mai vechiu, se impune prin culoare. — Camil Ressu par'ca turnat în luntrea cu țărani toată forța crudă de creație a unui popor, — Cecilia Cuțescu-Storck, are opere superioare celor din muzeu. „La pescuit“ dă mari calități de culoare. — Peisagiul de toamnă al lui Ioan Andreescu, ne arată pe autor așa cum a fost: lipsit de senzational, sincer cu o modestie umilă. Mare înțelegător al culorii. — Cea ce se află de N. Grigorescu la muzeu, sunt sfărâmături de titan; puțin ca să-mi formeze o părere. — Dintre sculptori îl văd pe Fr. Storck și Cornel Medrea cu capul D-lui Marius Bunescu, prea frumos ca să fie bine ascuns după ușă.

Sala III-a, mă primește cu zgomot și vacarm. Maeștrii streini, se ceartă între ei. Toți vor să-mi vorbească. Ce mulți sunt și nu se împacă, fiecare cere drepturi de dominație. Li liniștesc și mă opresc în fața celor mai mari. Văd de August Renoir o grădină, care mă înveselește, de Alfred Sisley, biserica din Moret (307) cu culori calde. Courbet, îmi arată „Drumul“ complet înegrit. Nici Honore Daumier în compartimentul de clasa III-a nu mai prezintă culoare.

— În schimb Claude Monet dă în „Camille“ o rochie de mătasă, cu dungi verzi, cari mi s'au imprimat pentru viață. — Pissaro Camille, are o pânză cu o grădină, primăvara. Verde curat, pe pomi flori modeste. Acest tablou, merită spațiu și mai multă lumină. — Văd de Victor Vignon niște case, un drum cu o femeie în culori tot atât de curate, verde fără pretenții și fără brutalitate. — Tabloul de Jean Fr. Raffaelli „O stradă din Antibes“ mă face, ca să mă opresc mult. Văd că e un conglomerat de preocupări de desen, perspectivă, valorizare, și culoare. Are un aspect de profund și lămurit, ca o față proaspăt spălată. Cu o bucurie de a colora, face iarba cu negru și pereții cu roz. În fund se desfășoară piața în culori mai tari, deasupra lor, copacii neînverziți cu griuri calde și ușoare. — Mi-se impune Martin Henri cu un copil în plin soare, realizat însă în atelier. — Caro Delvaille (528) o realizare pe principiile școlii vechi olandeze, un realizm cumpătat. Pata mare neagră frumos susținută de griuri și un maro cald. — Bustul D-nei Simu de Bourdelle, e un portret de sinteză, un simbol în marmoră a unei persoane, care trăiește între noi, o stilizare foarte chibzuită.

Înainte de a pleca, mai arunc o privire la cei cu patina împrumutată dela secole, la cei cu soarele pe față, la cei ce pun culoare în pictură, la alții cu desen. Sunt câți-va cari evocă plumbul, cerneala aurul și

cristalele. Văd o femeie pe perete în carne și oase... Unii, mă urmăresc cu furie.

În sala IV-a mă pomenesc față în față cu o doamnă, zâmbind ironic, îmi oferă trei mere. Am înțeles! Nu pot să-ți iau merele. O mângâi binevoitor, suntem prieteni. Îmi vorbește de creatorul ei Antoine Bourdelle care lucrând i-a șoptit: „Vei fi femeie, fructele tale le oferi cu simplitate și nobleță, să nu uiți că ești din bronz! — Lângă ușa portretul unui țăran (441) de Ernest Bieler. Îmi place, e cinstit, masiv prin echilibrul lui coloristic, dozat din maro curat alb și negru. — Pe un perete, artă bisericească. Mă prinde un sfânt Gheorghe, compus din calul alb, cavalerul roșu și cetatea roză. — Cele trei femei „Dintr'un Circ“ (319) ne povestesc de culori de altădată. — Capul de călugăriță pare a aparține școalei germane după Holbein. Are un zâmbet de donatoare depe un tablou religios.

În sala V. familia de țărani de Laermans Eugen, mă impresionează cu patosul ei. Culoarea inspiră simplitate spirituală, respiră muncă grea, ne dă țăranul amorf.

Privesc spre ușa, bate soarele, sălile deodată par părăsite, operele tăcute. Simt că și ele, au nevoie de dragoste, de-un suflet înțelegător, un părinte în bune și rele. Mă liniștesc însă știindu-le în mâinele conservatorului Marius Bunescu.

BORGHO PRUND

Tureată Ioan

Arhanghel

Marius Bunescu

Peisaj bucureștean

Reproducem picturi a marelui nostru colorist Marius Bunescu, cari n'il arată așa cum e : sever și precis în desen, perfect echilibrat și sobru în compoziție, cu un colorit rezultat din cea mai rafinată estetică.

Marius Bunesu

Portret